

ALUSSA ON IDEA

Mahdollinen rakkaustarina käsikirjoitusprosessina

Tampereen ammattikorkeakoulu
Viestinnän koulutusohjelman
tutkintotyö
SV: Ääni (Ohjaus ja Käsikirjoittaminen)
Syksy 2007
Manu Karppelin

OPINNÄYTETIIVISTELMÄ

Osasto <div style="text-align: center;">Taide ja Viestintä</div>	Erikoistumisala <div style="text-align: center;">Ohjaus/ääni</div>
Tekijä <div style="text-align: center;">Manu Karppelin</div>	
Työn nimi <div style="text-align: center;">Alussa on idea- Mahdollinen rakkaustarina käsikirjoitusprosessina</div>	
Lopputyön laji <div style="text-align: center;">Mediateko</div>	
Työn valmistumisaika <div style="text-align: center;">14.11.22007</div>	Sivumäärä <div style="text-align: center;">55</div>
Tiivistelmä <p>Ohjasin ja käsikirjoitin lopputyökseni lyhytelokuvan nimeltä Mahdollinen rakkaustarina. Mahdollinen rakkaustarina on episodilyhytelokuva, jossa kolmen eri-ikäisen pariskunnan kohtalot risteävät. Keksittyäni idean Mahdollisesta rakkaustarinasta, huomasin käsikirjoitusprosessista tulevan haastava. Lopulta kirjoitin Mahdollisesta rakkaustarinasta 36 eri käsikirjoitusversiota puolessa vuodessa.</p> <p>Tässä lopputyöni kirjallisessa osiossa käsittelen lyhytelokuvan käsikirjoitusprosessia Mahdollisen rakkaustarinan käsikirjoitusprosessin kautta. Lähdän liikkeelle ideasta ja päädyn lopulta analysoimaan valmista lyhytelokuvaa. Kirjallinen osio etenee pääsääntöisesti käsikirjoitusprosessia mukailevasti, eli niin sanotusti kronologisesti. Lisäksi analysoin, omia kokemuksiani ammentaen, käsikirjoittajalle ominaisia ongelmaitiloja, joista on vain päästävä yli.</p>	
Aineisto	
Asiasanat: käsikirjoittaminen, ohjaus, treatment, synopsis, roolihahmot	
Säilytyspaikka	
Muita tietoja	

THESIS		SUMMARY	
Department Media programme		Area of specialisation Sound design / directing	
Author Manu Karppelin			
Title First there is an idea- Short film called A possible love story as a script writing process			
Sort of Final Thesis (Written / Project / Portfolio) Project			
Date Autumn 2007		Number of pages 55	
<p>Summary:</p> <p>My graduation work was to direct and write a script for a short film called <i>A Possible Love Story</i>. This is an episode type of short film in which the destinies of three couples of different ages cross. The writing process of the script starting from the very first idea to the final product was challenging. During six months I wrote 36 different versions of the script for <i>A Possible Love Story</i>.</p> <p>In the literal part of my graduation work I describe the script writing process of a short film through my personal experiences related to the writing process of the script for <i>A Possible Love Story</i>. I start with the original idea of the short film, then I continue by describing the different phases of the script writing process, and in the end I have an analysis of the final product. The literal part proceeds thus in the same order as in the actual production process of <i>A Possible Love Story</i>. In this work I use my own script writing experiences in order to analyse the typical problems that scriptwriters may face. These problems are challenges that have to be tackled so that the script writing process can continue and proceed to the final production.</p>			
Material (e.g. audio / video tape, photographs, slides, paintings, statues...)			
Key words Script writing, directing, treatment, character, synopsis,			
Filing			
Other information			

Sisällys

1 Johdanto	3
1.1 Taustaa kirjoittajasta	3
1.2 Kirjoittajan ensimmäisiä kirjoitelmia 80-luvun puolelta.....	4
2 Käsikirjoituksen vaiheet	6
3 Idea.....	7
4 Synopsis.....	9
5 Treatment	11
6 Ensimmäinen käsikirjoitusversio	13
7 Rakkaustarinan rakenne	15
7.1 Ongelmia kohtauksissa ja roolihahmoissa.....	16
7.2 Eero ja Silja.....	16
7.3 Juhani ja Riina.....	17
7.4 Sanni ja Juhani (ja Riina).....	17
7.5 Ruben ja Marja: protagonistit ja antagonistit.....	18
7.6 Kliimaksi.....	19
8 Ulkopuoliselle luettaminen	20
8.1 Palaute.....	21
8.2 Ylikirjoittaminen.....	21
9 Kuvauspaikka.....	23
10 Käsikirjoituksen valmistuminen.....	25
11 Poeettisuus vs. realismi.....	26
12 Dialogi.....	27
13 Mahdollinen rakkaustarina.....	29
Lähteet	31
Liitteet.....	32

"Sen sijaan, että aloittaisimme lopullisella käsikirjoituksella, meidän täytyy edetä karkeasta rakenteesta eri vaiheiden kautta lopulliseen muotoon. Tämä on tuskallista työtä kärsimättömälle luovalle mielelle.

Mutta suurien kuvanveistäjienkin täytyi työskennellä kuukausia ennen kuin mitään ihmishahmoa muistuttavaa alkoi muovautua kivistä."

-Eugene Vale –

1 Johdanto

Käsikirjoitus on elokuvan perustus. Mutta missä vaiheessa perustus on niin vahva, että sen varaan on hyvä lähteä rakentamaan muita osia. Käsikirjoittamista voi jatkaa lähes loputtomasti, mutta jossakin vaiheessa on hyvä jäädättää käsikirjoitus ja siirtyä seuraavaan vaiheeseen. Eli lähteä muokkaamaan tekstistä kuvia.

Kirjallisessa opinnäytetyössäni tarkastelen erään käsikirjoituksen valmistumista käsikirjoittavan ohjaajan näkökulmasta eri kirjoitusvaiheissa. Työssäni keskityn pääasiallisesti mediatekoni Mahdollinen rakkaustarina -lyhytelokuvan ohjauskäsikirjoituksen ja sitä edeltävien versioiden syntyprosessiin sekä jälkianalyysiin valmiin tuotteen pohjalta.

Kirjoitin Mahdollisesta rakkaustarinasta 36 eri käsikirjoitusversiota. Pohdin tässä työssäni, miten päädyin tiettyihin ratkaisuihin ja mitä tekisin toisin. Toisaalta tätä kirjallista osuutta voi pitää laajennettuna projektiraporttina Mahdollinen rakkaustarina – elokuvan käsikirjoituksesta.

Pohdin, miten kuvauspaikan löytyminen, näyttelijöiden valinta, tyyllilajista toiseen siirtyminen, hahmojen kehittäminen ja tarinan muokkaaminen leikkauspöydässä ovat auttaneet ja opettaneet minua löytämään lopullisen version Mahdollisen rakkaustarinan käsikirjoitukseen.

Kirjallinen opinnäytetyöni ei ole niinkään tutkivaa, vaan ennen kaikkea pohdiskelevaa kirjoittamista, jossa pääsisältö on omakohtaisista lähtökohdista ammennettua.

Kysymyksen asettelu on: miten olen kasvanut kirjoittajana Mahdollista rakkaustarinaa työstäessäni ja mitä olen oppinut virheistäni tulevaisuutta silmällä pitäen.

1.1 Taustaa kirjoittajasta

Olen ohjannut tähän mennessä kuusi lyhytelokuvaa: Silmäys (2004), Nykyaika (2005), On ihanaa olla ilkeä (2005), Mahdollinen rakkaustarina (2006), Kuulustelu (2006) ja Kyllä syitä löytyy (2007). Näistä Nykyaika, Mahdollinen rakkaustarina, Kuulustelu ja Kyllä syitä löytyy ovat itseni kirjoittamia.

Olen aloittanut opintoni Tampereen ammattikorkeakoulun taiteen ja viestinnän osastolla vuonna 2003. Suuntautumisvaihtoehtoni on ääni, mutta heti ensimmäisen vuoden jälkeen keskityin lähinnä käsikirjoittamiseen ja ohjaamiseen.

En ole kuitenkaan hylännyt ääntä aivan täysin. Olen säveltänyt musiikkia paitsi omiin myös muiden lyhytelokuviin. Lisäksi olen kiinnostunut tuottamisesta: opinnäytetyöni mediatyön, Mahdollinen rakkaustarina –lyhytelokuvan, olen puoliksi tuottanut yhdessä Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa.

1.2 Kirjoittajan ensimmäisiä kirjoitelmia 80-luvun puolelta

Pienestä pitäen olen nauttinut kirjoittamisesta ja tarinoiden luomisesta. Lapsena keksin suunnattomasti erilaisia mielikuvitusmaailmoja, joista edelleenkin yritän ammentaa ideoita. Löysin äskettäin kirjoitelmiani vuosilta 1987-88, jolloin olin ensimmäisellä luokalla. Halusin tuoda nämä tarinat osaksia opinnäytetyötäni, sillä pelkään kaavoihin kangistumista ja alla olevissa tarinoissa on vielä sellaista vapaata assosiointia, jota kaipaankin, mutta jonka liiallinen kirjoittamisen opiskelu saattaa tappaa.

Hattukauppiaan matkanteko

Eräänä päivänä kauansitten eli muuan hattu kauppias. Kerran Hän sai valmiiksi suuren pinon hienoja hattuja. Hän kokosi hatut koriin ja meni kauppaamaan niitä kaupunkiin. Hän lähti sinne varhain aamulla koska kaupunkiin oli pitkä matka. Puolella välissä hänelle tuli väsy ja meni puun juureen lepäämään. Hän ei huomannut että puu vilisi apinoita hetken päästä kori oli aivan tyhjä koska apinat olivat ottaneet hatut. Kun hän heräsi niin hän huomasi että raivostui apinoille niin että viskasi hattunsa ilmaan ja niin tekivät myös apinat. Hatut tippuivat maahan ja kauppias keräsi ne ja lähti jatkamaan matkaa.

Tarina on täysin alkuperäisessä muodossaan. Lisää tarinoita on loppusa liitteessä.

Allekirjoittanut 1980-luvun alussa

2 Käsikirjoituksen vaiheet

Käsikirjoituksesta voi tehdä lukuisia eri versioita. Perustarina voi olla jokaisessa aina sama, mutta se miten tarina saatetaan loppuun, saattaa olla pitkän pohdinnan ja työn tulos. Joskus se kestää vähemmän aikaa, joskus taas jopa vuosia. Käsikirjoitus on suunnitelma, jonka avulla elokuva voidaan kuvata. Mitä tarkempi suunnitelma, sitä tehokkaammin itse tuotanto sujuu, ja sitä parempi on lopputulos.

Käsikirjoitus kirjoitetaan vaiheittain. Käsikirjoituksen pohjana voi olla tarina, romaani tai novelli, visio, toinen elokuva, historiallinen tapahtuma tai oikeastaan ihan mikä tahansa idea. Käsikirjoitusprosessi etenee tavallisesti seuraavalla tavalla:

0. Idea

1. synopsis eli tiivistelmä elokuvan sisällöstä
2. treatment (tai kohtausluettelo)
3. varsinainen käsikirjoitus
4. käsikirjoituksen eri versioita n kpl

Tämän jälkeen voidaan tehdä vielä:

5. kuvakäsikirjoitus (storyboard)
6. ohjauskäsikirjoitus tai
7. leikkauskäsikirjoitus.

(Lähde: <http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/kasikirjoitus/kasikirjoitus.jsp>)

Seuraavissa luvuissa käyn läpi Mahdollinen rakkaustarina –käsikirjoituksen luomisprosessin perustuen tähän vaihejakoon. Olen pyrkinyt pitämään aihekäsitteilyn kronologisena käsikirjoitusvaihetta mukaillen. Yritän kertoa mahdollisimman hyvin, miten taistelin tietyissä vaiheissa. Pohdin, miten tiettyjen osa-alueiden työskentelymetodit vaikuttavat itseeni. Onko prosessi ollut Mahdollisessa rakkaustarinassa esitetyn vaihejaon mukainen vai jäikö jokin vaihe pois tietoisesti tai tiedostamatta.

3 Idea

Mahdollinen rakkaustarina –lyhytelokuvan idean sain yhtenä helmikuisena sunnuntaiaamuna vuonna 2006 lukiessani Aamulehdestä erästä kirjoitusta: Poika pompottelee palloa. Pallo karkaa pojalta, ja hän näkee auton takapenkillä istuvan tytön. Tyttö tarjoaa pojalle auton ikkunasta karkkia, mutta sitten auto lähtee liikkeelle, ja poika jää katsomaan poistuvan auton perään. Syntyy kaipuu ystävydestä.

Valitettavasti en muista edellä mainitsemaani artikkelia sen tarkemmin, mutta idea Mahdollisesta rakkaustarinasta oli syntynyt.

Olin mainittuna ajankohtana työstämässä toista käsikirjoitusta mediatekoani varten, mutta en ollut siihen tyytyväinen. Siltä seisomalta panin sivuun työn alla olleen käsikirjoitukseni ja aloin kehittää Mahdollista rakkaustarinaa. Kyseisen käsikirjoituksen kokonaan hylkääminen ei olisi tullut kysymykseenkään, koska pidän vieläkin silloista käsikirjoitusaihiota yhtenä parhaista ideoistani. Koin kuitenkin, että minulla ei riitä aikaa kehittää tarinaa tarpeeksi, ja tästä syystä laitoin käsikirjoituksen pöytälaatikkoon odottamaan tulevaisuutta.

Löydettyäni idean Mahdollisesta rakkaustarinasta keksin käsikirjoitukseen neljä eri-ikäistä pariskuntaa, joiden osapuolet eivät koskaan pääse toistensa lähelle, koska kohtalo haluaa heille muuta. Pariskuntien ajattelin olevan seuraavista ikäryhmistä: 7-9-vuotiaat, 15-vuotiaat, 20-25-vuotiaat sekä jo keski-ään ylittäneet. Jossakin vaiheessa otin mukaan myös ikäryhmän 35-40-vuotiaat, mutta heidät hylkäsin melko pian. Alussa jopa suunnittelin, että kaikki nämä eri-ikäiset pariskunnat olisivat samat henkilöt eri aikakausina, mutta hylkäsin ajatuksen lopulta, koska roolitus olisi silloin ollut turhan hankala.

Itselleni oikea tyyli keksiä tarina on miettiä lopputilanne tai ratkaisu. Koen tämän tyylin antoisaksi, koska on mielenkiintoista nähdä, miten roolihahmot päätyvät tiettyyn ratkaisuun. Mahdollisen rakkaustarinan pikkupoika, Eero, joka lopussa ei suostukaan ottamaan karkkia ikäiseltään Siljalta on tavallaan kaikkien tarinan hahmojen summa. Tässä piilee elokuvani juju, mutta myös sen heikoin kohta. Jälkeenpäin olen ajatellut, että olisi pitänyt kirjoittaa Eerolle huomattavasti isompi osa, jolloin hän olisi tullut enemmän esille. Tämä olisi saattanut avata katsojalle tarkemmin sen, mitä haluan tarinallani sanoa: kohtalo on arvaamaton ja koskaan ei tiedä täysin toisen tarkoitusperiä.

Toisaalta nyt, kun Eero ja Silja esiintyvät vain alussa ja lopussa, sitoo se yhteen kaikki roolihahmot sekä arvaamattomuuden.

Olen huomannut, että en käytä ideointivaiheeseen riittävästi aikaa, vaan lähden kirjoittamaan “isoa” tarinaa samantien. Tässä kohtaa minun täytyy kehittyä vielä rutkasti, jotta ideoille jää kypsyäaika. Lisäksi Mahdollista rakkaustarinaa ideoidessani huomasin samalla kirjoittavani tarinaa jo hyvinkin pitkälle, jolloin tietämättäni saatoinkin sulkea lukuisia ideapolkuja, joiden ansiosta tarinasta olisi voinut tulla vielä parempi. Mahdollisen rakkaustarinan ideointivaiheen eräs parhaista oivalluksistani oli se, että vanhimman parin Rubenista tehdään ajateltua nuorempi ja paha.

Ideointivaihe on mielestäni käsikirjoitusprosessin mehukkain vaihe. Mahdollisessa rakkaustarinassa omaan ideointiprosessiini vaikutti tosin koulun taholta tullut aikataulupaine, joka toisaalta edisti ja toisaalta ahdisti ideoitiani. Aina on hyvä olla ajallisia takarajoja koska muuten ideointivaihe saattaa ajaa koko tarinan ikuisuusprojektiksi, mutta silti ideointi on käsikirjoitusvaiheista yksi tärkeimmistä ja siihen on voitava panostaa riittävästi.

Ideointivaiheet ovatkin olleet itselläni Mahdollisen rakkaustarinan kirjoitusprosessin jälkeen huomattavasti tuotteliaampia. Opin kuinka tärkeää kirjoittajan on tehdä määrätietoista työtä ja antaa jokaiselle osa-alueelle sille suunniteltu aika: leipurinkin on annettava taikinan kohota, ennen kuin hän alkaa pyöritellä pullia.

4 Synopsis

Synopsis on määritelty ”Elokuvantaju”-oppimateriaalin internetsivustoilla seuraavasti:

Synopsis on tiivistelmä elokuvan sisällöstä. Se on eräänlainen hahmotelma tai luonnos; paperi, josta selviää ohjelman sisältö ja muoto. Lukija saa käsityksen myös elokuvan lähestymistavasta ja tyylistä.

Synopsiksen tehtävä on ennen muuta tiivistää nähtävä tapahtumasarja, tarina. Näytelmäelokuvan synopsis on tiivistelmä elokuvan toiminnasta. Lisäksi synopsis voi kertoa henkilöistä ja keskeisestä ristiriidasta.

Synopsis ei sisällä kuvallisia tai muita yksityiskohtaisia ratkaisuja. Ne vain rajoittaisivat tulevaa kirjoittamisprosessia. Synopsis on tärkeä sekä rahoittajalle, tuottajalle, toteuttavalle työryhmälle että myös käsikirjoittajalle itselleen.

Synopsis on hyvä käsikirjoittamisen vaihe, koska siinä kokonaisuus ei vielä peity yksityiskohtien alle. Keskeinen idea, perusristiriita ja rakenne ovat selvästi hahmotettavissa. (lähde 23.4.2007:
<http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/kasikirjoitus/synopsis.jsp>)

Mahdollista rakkaustarinaa kirjoittaessani en muistaakseni kirjoittanut tavanomaista synopsisista lainkaan. Saatoin hutaista jotakin hyvin epäpätevää paperille, mutta prosessin mukaista, varsinaista synopsis-vaihetta Mahdollisessa rakkaustarinassa ei ollut. Tiedostan sen, että Mahdollisesta rakkaustarinasta minun olisi pitänyt tehdä synopsis, ennen kuin alan kirjoittaa varsinaista tekstiä. Tarinan rakenne oli kuitenkin mielessäni alusta lähtien niin sirpalemainen episodilyhytelokuva, että aloin kirjoittaa treatmenttiä suoraan. Olin innoissani Mahdollisen rakkaustarinan rakenteesta, ja ideat vain syöksyivät paperille lähes suoraan kohtausluettelomaisesti.

Tästä projektista olen kuitenkin ottanut opikseni niin, että nyt ymmärrän, miten synopsis helpottaa kirjoittamista. Olen kouluttanut itseäni, Mahdollisen rakkaustarinan jälkeen, kirjoittamaan synopsiksia niiden varsinaisessa merkityksessä. Mutta en vieläkaan ole mikään synopsiksien himokirjoittaja, vaan mieluummin alan kirjoittaa treatmenttiä melko pian ideointivaiheen jälkeen.

5 Treatment

Treatment on määritelty ”Elokuvan taju” –oppimateriaalin internetsivuilla seuraavasti:

Treatment on synopsisin ja käsikirjoituksen välimuoto, laajahko tiivistelmä. Treatmentissä on elokuvan rakenne ja juoni kirjoitettuna, vaikka sitä ei vielä ole jaettu kohtauksiksi. Treatmentissä pitäisi siis näkyä elokuvan alku, keskikohta ja loppu sekä tärkeimmät käännekohdat.

(Lähde: <http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/kasikirjoitus/treatment.jsp>)

Treatmenttia kirjoittaessani en toimi rationaalisella kirjoitustavalla, vaan käytän sen hetken innovatiivista mielentilaani hyväkseni aivan kuten ideointivaiheessa. Tässä vaiheessa annan käsikirjoitukselle vielä lukuisia eri mahdollisuuksia, jotka kirjoitan suoraan keskelle jo kertaalleen valmistunutta treatmenttiä. Tämä aiheuttaa itselläni toisinaan ongelmia, koska saatan silloin tällöin tuhota jotakin mahtavaa.

Vaiheittaisesta työtavasta on paljon hyötyä. Eri vaiheissa epävarmat elementit voidaan poistaa ja rakenteelliset virheet korjata. Uutta materiaalia ja uusia ideoita on helppo lisätä, voimme keksiä yksityiskohtia, joita emme muuten huomaisi jne. Ennen kaikkea rakenne pysyy käsissä, kerronta on sujuvaa ja saamme katsojalle perille haluamamme sanoman. (Lähde: Jouko Aaltonen *Käsikirjoittajan työkalupakki*, Helsinki: Painatuskeskus 1993)

Sen jälkeen kun treatmentti on mielestäni valmis, luen sen muutaman päivän jälkeen uudestaan ja kirjoitan heti samalla sisään jotain uutta. Välillä palaan vielä monien käsikirjoitusversioiden jälkeenkin treatment-muotoon ja teen sinne joitakin muutoksia, jotka vaikuttavat tietenkin käsikirjoitukseen, jolloin joudun kirjoittamaan käsikirjoituksen periaatteessa uusiksi. Tässä on hyvä todeta, että itselleni on hyväksi opetella aiemmin Johdanto-luvussa mainitsemani käsikirjoituksen jäädyttäminen. Mutta, vaikka tämä on työläs työskentelytapa, niin silti se on erittäin antoisa tapa kirjoittaa. Tietenkään en tuhoa aikaisemmin tehtyjä versioita, vaan arkistoin kaikki eri versiot huolellisesti. Treatmenttejä minulla on Mahdollisesta rakkaustarinasta lukuisia ja nämä 36 käsikirjoitusversiota johtuvat juuri edellä mainitusta työskentelytavasta.

Myönnän, että muutamaan otteeseen olen joutunut sivupoluille käyttäessäni tätä ”kirjoitusmetodia” Mahdolliseen rakkaustarinaan.

6 Ensimmäinen käsikirjoitusversio

Kirjoitin Mahdollisen rakkaustarinan ensimmäisen varsinaisen käsikirjoitusversion 12.3.2006. Siinä vaiheessa minulla ei ollut mitään käsitystä siitä, kuinka paljon käsikirjoitus tulee muuttumaan lukuisten uusien versioiden myötä. Roolihahmotkin, jotka kohtasivat toisensa sattumalta, mutta eivät koskaan saaneet toisiaan, olivat vielä nimeltään Heikki ja Silja.

Tarina oli tässä vaiheessa erittäin sympaattinen ja siitä pystyy löytämään hyvin paljon samoja elementtejä kuin lopullisesta versiosta. Ensimmäinen käsikirjoitusversio olikin mielestäni helppo saada aikaiseksi, mikä olikin ehkä osasyynä siihen, että työstin ja työstin Mahdollista rakkaustarinaa loputtaman tuntuisen ajan synnyttäen aina vain uusia ja taas uusia versioita. Ensimmäisten käsikirjoitusversioiden aikaan olin melko varma, että käsikirjoitus valmistuu tuota pikaa, ja tuotanto pääsee alkamaan kunnolla.

Tarina oli vielä siinä vaiheessa nimeltään ”Ota kiinni, jos saat”. Nimen hylkäsin melko pian, koska se muistutti liiaksi edellisen lyhytelokuvani nimeä ja antoi mielestäni väärää informaatiota tulevasta. Nimenvaihdoksen jälkeen nimeksi tuli SM&K. Tästä nimestä työryhmä saikin keksiä mitä ihmeellisempiä väännöksiä. Todellisuudessa nimi tuli sanoista ”Sinä, Minä ja Kohtalo”. Tämä nimi kulkikin mukana hyvin pitkään, kunnes päädyin nimeen Mahdollinen rakkaustarina. Myös roolihaamon Heikki nimi vaihtui ajan myötä ja roolihaamoja tuli lisää. Jossakin vaiheessa jokaisen miespuolisen roolihaamon nimet olivat peräisin Seitsemästä veljeksestä.

Ensimmäisen käsikirjoitusversion syntyprosessi on ollut joka kerta melko selkeä. Sitä aikaisemmat työvaiheet ovat saattaneet kyllä olla hankalia ja voimia vieviä, mutta olen havainnut sen, että ensimmäisen käsikirjoitusversion jälkeen tarinan kirjoittaminen alkaa sujua lähes itsestään, ja kirjoitustyö sen kuin vain tuntuu helpottuvan. Usein tässä vaiheessa tuntuu ainakin itselläni siltä, että nyt syntyy jotakin erilaista. Ideoita pursuaa, roolihaamot kasvavat ja kehittyvät, tulee uusia käänteitä ja mielesi täyttää euforinen tunne siitä, että nyt olet luomassa jotakin täydellistä. Se euforinen tunne ja tunne siitä, että työskentely helpottuisi, onkin vain hetkellistä, sillä jossakin vaiheessa olet niin täynnä koko tarinaa kirjoitettuaasi mielenkiintoisista lisäideoista koostuvia kokonaisuuksia, että et enää jaksaisi kuullakaan näistä hahmoista. Mieluimmin tässä vaiheessa unohtaisit kaikki nämä roolihaamot ja aloittaisit uuden tarinan. Voisin

väittää, että kirjoittaminen kuluttaa kirjoittajan melatoniini*varastoja, mikä johtaa lievään ahdistukseen. Tässä kohtaa punnitaankin se, haluaako oikeasti työstää käsikirjoitusta vai kirjoittaako vain harrastuksenomaisesti. Tosiasia on, että käsikirjoittaminen alkaa maistua puolta jossakin vaiheessa. Tässä vaiheessa itse ainakin otan etäisyyttä tarinaan ja teen aivan jotakin muuta kuin kirjoitan.

Olin kirjoittanut koko kevään lukuisia eri versioita ja aloin väsähtää, kuten myös koko tuotantoryhmä. Saapui kesä ja päätin ottaa tarinaan hieman etäisyyttä. Olin kuitenkin kaikesta ahdistuksestani huolimatta (tai siitä johtuen?) muuttanut tarinan kauniin sympaattisesta ja söpöstä rakkaustarinasta hieman raadollisempaan suuntaan. Tässä vaiheessa käsikirjoitus alkoi muistuttaa hyvin pitkälti lopullista käsikirjoitusta ainakin rakenteen osalta.

*Melatoniini (C₁₃H₁₆N₂O₂) on ihmisen elimistön tuottama ns. "pimeähormoni", jota erittyy pääasiassa aivojen ympäröimästä käpyrauhasesta. Melatoniini toimii kehon biologisena kellona, säädellen unta ja auttaen unensaantia. Melatoniini toimii myös tehokkaana antioksidanttina, koska se pääsee helposti solujen sisään solukalvon läpi. Se säätelee kasvuhormonin, prolaktiinin, kilpirauhashormonin ja kortikosteroidien erityksen vuorokausirytmää, vahvistaa puolustusjärjestelmää, vaikuttaa mielialaan ja hidastaa iän myötä tapahtuvia muutoksia elimistössä. Melatoniinia erittyy vähemmän, jos ihmisellä on stressiä. (lähde: <http://fi.wikipedia.org/wiki/Melatoniini>)

7 Rakkaustarinan rakenne

Pitkä näytelmäelokuva tunnetaan lähes poikkeuksetta seuraavanlaisen rakenteen kaltaisena:

Alussa yleisölle annetaan draaman ainekset, ja siitä alkaa myös nouseva toiminta. Nouseva toiminta tarkoittaa juuri näytelmän intensiteetin kiristymistä kohti huippukohtaa. Näytelmän keskikohdassa kamppaillaan vaikeuksia vastaan. Toiminta ja jännite nousevat huippukohtaan saakka. Huippukohta on draaman intensiivisin hetki. Huippukohtaa seuraa ratkaisu, jonka jälkeen näytelmä loppuu. (Lähde: Mary Johnson Charlotte, *The scriptwriter's Journal*, s. 108-109 BUTTERWORTH-HEINEMANN 1995)

Lyhytelokuva taas on harvoin klassisen draaman rakenteen mukainen. Tomi Leino kuvailee lyhytelokuvan rakennetta seuraavasti teoksessaan Sanoista eläviä kuvia.

Lyhytelokuvassa panosten ei tarvitse olla yhtä suuria kuin pidemmässä elokuvassa. Ei tarvitse siis olla kyse elämästä ja kuolemasta, kuten pitkässä elokuvassa. Liian korkeiden panosten asettaminen muodostuu helposti ansaksi. Lyhytelokuva voi tällöin muuttua tahattoman koomiseksi tai toiseen suuntaan - jopa vastenmieliseksi. Lyhytelokuva voi käsitellä arkipäiväisiä asioita ja olla inhimillisellä tasolla niin muodoin koskettavampi kuin pitkä elokuva. Luonnollisesti pitkä elokuvakin voi tukeutua arkipäivän realismiin. Kuitenkin nimenomaan lyhytelokuvassa vahvuus on sen intiimiydessä, eli tarinassa, jonka katsoja kokee itselleen aihemaailmaltaan, henkilöiltään ja tapahtumiltaan läheiseksi sekä tunnistettavaksi. (Lähde: Tomi Leino, *Sanoista eläviä kuvia*, s. 53, OTAVA 2003)

Halusin Mahdollisessa rakkaustarinassa kokeilla varovaisesti näiden kahden ”tyylin” risteytystä. Halusin yksinkertaisen pääjuonen ja muutaman niin ikään hyvin yksinkertaisen sivujuonen. Pääjuonena voisi pitää Mahdollisen rakkaustarina protagonistin (päähenkilö) Rubenin päämäärää saada huijattua itselleen rahat Marjalta, joka taas on jonkintasoinen antagonististi (vastustaja). Päähenkilöasetelmasta hieman myöhemmin lisää.

Jos oletetaan tässä, että Rubenin ja Marjan tarina on pääjuoni, niin sivujuonia ovat silloin Juhanin, Riinan ja Siskon kolmiodraama sekä Eeron ja Siljan leikkikaveruuteen (ehkä mahdolliseen rakkaustarinaan) tähtäävä käyttäytyminen. Halusin ja haluan kuitenkin pitää kaikkia tarinalinjoja osana yhtä kokonaisuutta, jolloin on ehkä vaikeampi nähdä, kuka on päähenkilö, tai mikä on pääjuoni. Lisäksi halusin tehdä tarinasta sellaisen, että kaikkea ei tarvitse selitellä, vaan katsoja saa tulkita asioita sekä roolihahmojen menneisyyttä, nykyisyyttä että tulevaisuutta.

7.1 Ongelmia kohtauksissa ja roolihahmoissa

Mahdollisessa rakkaustarinassa on alku, keskikohta ja loppu. Tarina on kaksinäytöksinen, mikä oli lähtökohtanakin. Konkreettisimmin näytös vaihtuu Mahdollisessa rakkaustarinassa silloin, kun päivä vaihtuu toiseksi. Toisaalta siinä vaiheessa, joka sekin on tosin hyvin lähellä toiseen päivään siirtymistä, kun Marja antaa Rubenille shekin. Tästä tarina alkaa vyörymällä lähteä eteenpäin.

Halusin laatia tarinan, jossa alussa annetaan katsojan odottaa ja kysyä, että mitä tässä tapahtuu, ja sitten loppua kohden nostetaan tunnelmaa, kun Ruben on saanut haluamansa ja lähtee pois. Mielestäni onnistuin siinä ihan hyvin, vaikkakin tarinan kerronnasta puuttuu tiettyjä palasia: kokonaisia kohtauksia ja roolihahmoja tietyissä kohtauksissa. Nämä ovat asioita, jotka olisin halunnut tarinaan vielä lisätä selventääkseni lopputulosta ja syventääkseni roolihahmojen keskinäistä yhteyttä.

Seuraavassa analysoin roolihahmoja valmiin, leikatun tuotteen pohjalta. Roolihahmojen nimet ovat siis: Eero ja Silja, Juhani ja Riina, Sanni, ja Ruben ja Marja.

7.2 Eero ja Silja

Eeron roolihahmoa minun olisi pitänyt nostaa mukaan muiden hahmojen kohtauksiin, jolloin olisi tullut paremmin esiin se, mitä halusin tällä roolihahmolla kertoa. Eero on Mahdollisen rakkaustarinan tarkkailija ja todistaja. Ainakin tietyllä tasolla. Mutta nyt hän on joillekin katsojille vain hahmo, joka sitoo alun ja lopun yhteen ja joka on aiheuttamassa lopun traagista onnettomuutta.

Silja on hahmona kyseenalainen: onko hän ollenkaan tärkeä koko elokuvassa? Toisaalta Silja on kaikkien naishahmojen summa, toisaalta hän ei ole mitään muuta kuin sivuhahmo, joka pitää Eeron mukana tarinassa. Ja koska, kuten alussa mainitsin, Eeroa

ei näy tarinassa tarpeeksi, niin kyseenalaistan Siljan roolihahmon merkityksen. Mutta poiskaan häntä ei voinut leikata, koska silloin myös Eero olisi menettänyt suuren osan merkitystään tarinassa. Silloin olisin joutunut poistamaan koko aloituskohtauksen ja olisin käyttänyt Eeroa vain ja ainoastaan onnettomuuden osasyynä. En usko, että elokuva olisi muuttunut tästä ainakaan parempaan suuntaan.

7.3 Juhani ja Riina

Juhanin ja Riinan suhde ei toisaalta kestä pitkää tarkastelua, ja se jättää hiukan epäuskottavan tunteen joillekin katsojille. Olen saanut sellaista palautetta koekatsojilta, että he eivät usko tuollaiseen salamarakastumiseen. Jälkeen päin pohdittuna näen, että syy on yksinkertaisesti siinä, että en osannut kirjoittaa Juhanin ja Riinan suhdetta tarpeeksi mukaansa tempaavaksi. Lisäksi varmasti osasyynä löytyy siitä, että katsojan on vaikeampaa samaistua Mahdollisen rakkaustarinan hahmoihin, koska siinä on käytännössä episodi-elokuvan muoto eli seurataan miten toisilleen tuntemattomien henkilöiden teot vaikuttavat toisiinsa ja miten henkilöt linkittyvät toisiinsa.

Itselleni Juhani ja Riina ovat ”valmis” pari, koska minä kirjoittajana tiedän heidän historiansa. Mahdollisessa rakkaustarinassa Juhani ja Riina hyppäävät tavattuaan suoraan kohtaukseen, jossa he alkavat suudella. Mutta taustalla on lyhytaikainen tutustuminen, joka elokuvasta ei näy. Kuvasimme kyllä kohtauksen, jossa Juhani, kaverinsa kanssa, tulee rannalle juhlivien tyttöjen luo. Kohtauksella oli tarkoitus johdattaa katsoja selvemmille vesille. Mutta poistin koko kohtauksen, koska se oli kuvausteknisesti ja näyttelijäsuorituksellisesti aivan irtonainen muuhun materiaaliin nähden. Ehkä heidän suhteensa esittely olisi tarvinnut sitä tai jonkin muun vastaavanlaisen kohtauksen. Mutta lopullisessa versiossa annankin katsojan itse tajuta tai olla tajuamatta, että Juhanilla ja Riinalla on jo pidempi keskustelu käytyä ja sen kautta tutustuminen, joka tekee ymmärrettäväksi heidän suutelukohtauksensa ja joka selittää Riinan pettymyksen. Aiheesta hiukan lisää luvussa Dialogi.

7.4 Sanni ja Juhani (ja Riina)

Mielenkiintoista on, että kohtaus, jota olin vähiten työstänyt, osoittautui yhdeksi toimivimmista kohtauksista Mahdollisessa rakkaustarinassa. Kyseessä on Juhanin ja Sannin (ent. Sisko) kohtaus. Lisäksi, koska kyseinen kohtaus kuvattiin harjoittelu mukaan lukien yhdessä tunnissa, , voin sanoa olevani siihen tyytyväinen. Ei se mitään

elokuvahistoriaa luo, mutta siinä Juhanin ja Sannin kemiat istuvat hyvin yhteen, ja näyttelijäntyö on pääosin toimivaa. Erityisesti olen tyytyväinen näyttelijä Iida Rekosen suoritukseen Sannina.

7.5 Ruben ja Marja: protagonisti ja antagonisti

Rubenin ja Marian tapauksessa palaset ovat sinänsä kohdallaan, joskin tietyt asiat vaivaavat minua. Nämä puutteet eivät johdu missään nimessä näyttelijätyöstä, vaan täysin allekirjoittaneesta. Pelkään, että kaikille katsojille ei aivan täysin selviä, onko Ruben oikeasti paha vai onko hän vain menossa sairaalalle maksamaan äitinsä sairaalalaskua. Itselleni, kuten monille koekatsojistakin, Marjan ja Rubenin välinen suhde on aivan selkeä. Suurin epäkohta onkin Rubenin puhelinsoitto, jossa hän hieman epämääräisesti kysyy, että ”kähän shekki?”. Tässä kohden minun olisi viimeistään pitänyt ladata Rubenin roolihahmoon enemmän sitä pahuutta ja itsekeskeisyyttä, jota hahmon esikuvalla Ruben Auervaaralla* oli pelkästään selkeyttääkseni katsojille, että Rubenilla ei ole puhtaat jauhot pussissaan. Nyt jotkut koekatsojista ovat ihmetelleet: mitä oikein tapahtui?

Lisäksi en ole aivan sataprosenttisen varma siitä, välittykö katsojalle riittävän selkeästi Rubenin ”loukkuun jääminen” ja se, että hän on halvaantunut onnettomuuden seurauksena. Tätä yritin selventää hieman kömpelöllä ratkaisulla laittamalla elokuvan viimeiseksi repliikiksi ”Mun jalat ei liiku”. Toivon, että suuri yleisö kuitenkin tajuaa, että Marja tajusi Rubenin pahuuden, mutta tästä huolimatta hän ei jätä tätä vaan aikoo pitää Rubenista ”huolta” hamaan loppuun asti.

*Ruben Oskar Auervara (s. Ruben Oskar Jansson, 4. syyskuuta 1906, Turku – k. 27. toukokuuta 1964, Helsinki) oli paljon julkisuutta saanut suomalainen huijari ja varas.

Turkulainen pikkurikolliseksi ajautunut Ruben Oskar Jansson oli ensimmäisen kerran vankilassa jo 16-vuotiaana. Hän muutti myöhemmin sukunimensä Janssonista Auervaraksi. Huijattaessaan hän käytti myös monia muita tekaistuja nimiä. Hän oli vankilassa monia kertoja. Auervara etsi uhreikseen naisia lehti-ilmoituksilla ja pyrki varastamaan heiltä kaiken mahdollisen. Lehdissä ”auervara” ja ”auervarailu” ovat tulleet termeiksi, joita käytetään toisinaan esimerkiksi sellaisten rikostapausten yhteydessä, joissa naisia huijataan avioliittolupauksin. (lähde: <http://fi.wikipedia.org/wiki/Auervara>)

7.6 Kliimaksi

Loppukohtaustukseen edetään siten, että Riina on nähnyt Juhanin suutelevat oikeaa tyttöystäväänsä Sannia ja tästä kiihtyneenä lähtee ajamaa autollaan pois. Ruben on juuri vienyt Marjalta shekin ja on soittamassa kontaktilleen, kun hän näkee Eeron pomputtelevan palloa tiellä. Samalla hän näkee Riinan auton lähestyvän lujaa vauhtia kohti Eeroa. Ruben syöksyy ja tönäisee Eeron auton alta pois, mutta jääkin itse auton alle. Marja on lähtenyt etsimään miestänsä ja näkee hänet maassa makamassa ihmisten ympäröimänä, loukkaantuneena. Eero on selvinnyt ja kävellyt hiukan kauemmaksi seuraamaan tapahtumia. Sitten Eeron olkapäähän koputetaan ja Silja ojentaa hänelle karkkia. Eero miettii hetken, mutta kieltäytyy. Eero kääntää Siljalle selkensä ja kävelee pois. Kamera ajaa ohi ihmisjoukon, joka on maassa makaavan Rubenin ja tämän vieressä olevan Marjan, ympärillä. Kamera nousee taivaalle ja elokuva loppuu.

Loppukohtaus olisi myös vaatinut, että koko roolimiehitys olisi näkynyt edes yhdessä kuvassa samaan aikaan, jolloin se olisi linkittänyt heitä enemmän yhteen. Nyt tämä asia korjattiin kömpelöllä huijauksella eli käyttämällä muiden kohtausten lähikuvia katseista. Lopputulos ei ole loistava, mutta ajaa asiansa. Kun kysyin asiasta maallikkokatsojilta, niin heille se ainakin meni läpi.

Meillä oli valitettavasti koko tuotannon ajan vaikeuksia saada näyttelijöitä samaan aikaan samaan paikkaan., Tällöin Eeronkin olisi pystynyt sijoittamaan useammin muihin kohtauksiin mukaan.

8 Ulkopuolisille luetuttaminen

Pahalta käsikirjoittamisprosessissa tuntuu, kun työn joutuu antamaan muiden luettavaksi. Kirjoittaja tiedostaa, että käsikirjoitus on vielä keskeneräinen, mutta tarina kuitenkin on kirjoittajan mielessä tietyllä tapaa jo olevinaan täydellinen. Sitä haluaisi puolustaa käsikirjoitustaan henkeen ja vereen, vaikka tajuaakin, että lukija on kommentoidessaan varmasti osin oikeassa. Kirjoittaja vain helposti sokaistuu omaan tekstiinsä. Keskeneräinen synopsis, treatment tai jo käsikirjoitusvaiheessa oleva tarina joko aukeaa lukijalle tai sitten ei. Joskus se ei aukea, vaikka käsikirjoitus olisi jo täysin valmis. Mutta muilla luetuttamisessa piilee myös käsikirjoittamisen perusidea: kirjoittajat kirjoittavat lukijoille. Poikkeuksiakin varmasti löytyy.

Kun annoin luettavaksi Mahdollisen rakkaustarinan ensimmäisiä käsikirjoitusversioita ulkopuolisille, vastaanotto oli erittäin ristiriitainen. Osa piti kovasti, ja osa ei ymmärtänyt. Jälkeenpäin mietittynä ne, jotka pitivät käsikirjoituksesta, pitivät tietyssä vaiheessa mukana olleesta poeettisesta tyylistä. He näkivät tarinan kauniina kuvina kuitenkin ehkä tajuamatta sen lopullista pointtia.

Ne taas, jotka eivät pitäneet tarinasta, eivät pitäneet sitä ehkä tarpeeksi mielenkiintoisena.

Mielenkiintoista ja hauskaa oli huomata, että käsikirjoituksen edetessä nämä kaksi eri mielipideryhmää vaihtoivat puolia. Niistä, jotka pitivät alkuvaiheen tarinan poeettisuudesta, tulikin niitä, jotka eivät enää niin pitäneet tarinasta, kun se alkoi saavuttaa lopullista muotoaan. Heidän mielestään tarinasta katosi jotakin, kun lisäsin hahmoille dialogia ja tein siitä realistisemman. Mutta toisaalta ne, jotka eivät alun poeettisuudesta niin välittäneet, alkoivat uskoa tarinaan.

Tämä ristiriitaisuus osaltaan kuitenkin vaikeutti omaa suhtautumistani Mahdollisen rakkaustarinan kirjoittamiseen. Välillä olin hyvässä tunteessa, että nyt kirjoitustyö sujuu, kun taas hetken päästä saatoin olla aivan alamaissa sen takia, että käsikirjoitus ei näytä koskaan valmistuvan. Luulen, että jokainen kirjoittaja painii tämän haasteen kanssa jossakin vaiheessa. Itseäni auttoi lopulta selkeän suunnan valitseminen, vaikka ehdolla olikin kaksi mielenkiintoista tapaa tehdä Mahdollinen rakkaustarina: poeettinen tai realistinen.

Valittuani selkeästi realistisen lähestymistavan kirjoittaminen alkoi taas sujua, eivätkä muiden mielipiteet enää päässeet sotkemaan ajatuksiani.

Valinta olisi vain pitänyt tehdä huomattavasti aikaisemmin, koska silloin kirjoitustyö olisi ollut itselleni huomattavasti helpompi, olisin saanut käsikirjoituksen aikaisemmin kuvauskuntoon, ja tuotannon ennakkosuunnittelu olisi ollut perusteellisempi.

8.1 Palaute

Mainitsin aikaisemmin, kuinka kirjoittaja ja lukija ovat mielipiteissään kumpikin omalta osaltaan oikeassa lukiessaan (keskeneräistä) tarinaa. Vaikka näin väitänkin, niin usein silti palautetta saadessani olen sen viestin mielessäni kieltänyt tai sitten perustellut palautteen antajalle, miksi jokin asia on näin ja toinen asia näin. Lopulta olen kuitenkin ottanut palautteen vastaan ja lähtenyt kehittämään tarinaa palautteen antajan vinkkien suuntaan. Usein olen saanut todeta, että palautteen antaja on ollut oikeassa. Mutta kolikolla on aina kääntöpuolensa: toisinaan olen ottanut palautteen liian auliisti vastaan ja lähtenyt kehittämään tarinaa aivan väärään suuntaan. Tässä kohtaa kirjoittajan, ainakin minun, onkin opiskeltava lisää erottaakseni jyväneuvot akananeuvoista.

Joka tapauksessa saamani palautteen ansiosta olen oppinut analysoimaan tekstiä entistä paremmin ja kehittynyt omasta mielestäni myös kirjoittajana. Lisäksi olen oppinut arvioimaan muiden kirjoituksia aikaisempaa rakentavammin.

8.2 Ylikirjoittaminen

Edellä kerroin, että kirjoitin 36 versiota Mahdollisen rakkaustarinan käsikirjoituksesta. Nyt voin todeta, että siinä taisi olla muutama liikaa. Mahdollista rakkaustarinaa oli silti pääsääntöisesti mukava ja helppo kirjoittaa, vaikkakin muutamat lauseet aikaisemmin ovat saattaneet väittää vastaan.

Mahdollisen rakkaustarinan käsikirjoitus ei ole mikään mestariteos, vaikka työstinkin sitä pitkään ja kirjoitin siitä monta eri versiota. Ehkä ylikirjoittamisella oli siinä suuri vaikutus.

Seuraavassa ote seminaarityöstäni Ajatelmiä onnistuneeseen lyhytelokuvaan, jossa käsittelen aihetta lyhyesti.

Ylikirjoittaminen on asia, josta ei mielestäni puhuta tarpeeksi. Liiallinen kirjoittaminen ja loputon tekstin muokkaaminen saattavat vain hidastaa työn todellista etenemistä, kun joudutaan palaamaan aiempiin versioihin ja aloittamaan työ uudestaan. Kuulustelua kirjoittaessani opin, että käsikirjoituksessa on tietty kantava perusajatus, johon ei pidä liikaa kajota. Muu on maustetta. Vaarana, että kehittää liikaa tilanteita, jolloin tehtävästä tulee lähes mahdoton. Kannattaakin miettiä, onko ajateltu muutos käsikirjoituksessa perusteltu vai mutkistaako se tarpeettomasti työn etenemistä. (Seminaarityö Manu Karppelin: *Ajatelmaa lyhytelokuvan onnistumiseksi*, s. 10 2007 TAMK taide ja viestintä)

Kuten seminaarityöni tekstin pohjalta voi päätellä, en ollut täysin sisäistänyt Mahdollisen rakkaustarinan perusajatusta. Tämä aiheutti sen, että työstäminen tuntui välillä todella helpolta, koska mieleni oli avoin tässä suhteessa vielä niin moneen suuntaan. Se aiheutti tosin myös monesti sen, että aloin veistää helposti suurella veitsellä, kun minun olisi pitänyt vain hioa pikkuhiljaa löytääkseni sen muodon mitä haen. Se hankaloitti kirjoitustyötäni, koska en kohta enää tiennyt, mitä olin kokonaisuudessa sanomassa.

Lopulta, kun sain käsikirjoituksen kuvattavaan muotoon, se oli muuttunut niin paljon alkuperäisestä ideasta, että jouduin vähän väliä pohtimaan, oliko tämä elementti vielä mukana sillä funktiolla, millä se alunperin oli. Välillä jopa sekoilin kuvasuunnitelmia tehdessäni tarinasta jo ajat sitten poistuneen lentävän kirjekuoren kanssa.

9 Kuvauspaikka

Huolellisesti suunniteltu miljö, elokuvan tapahtumien ympäristö, on tärkeä on tärkeä osa onnistunutta elokuvaa. Esimerkiksi "Taru sormusten herrasta" on fantasiaa, mutta J.R.R.Tolkienin huolellisesti kuvaama miljö on lukijalle jo lähes realistinen. Tekijän on tiedettävä luomastaan miljööstä huomattavasti enemmän kuin mitä katsoja elokuvassa lavastettuna ja kuvattuna näkee.

(lähde: <http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/lavastus/miljoo.jsp>)

Alun perin Mahdollisesta rakkaustarinasta oli tarkoitus tehdä kaunis, urbaani kuvaus. Etsin kuvauspaikkaa hyvin pitkään. Näin mielessäni urbaanin mutta vanhanhntavan kaupunginosan tyyllisen maiseman ja kauniin suomalaisen rannan, kuten Pyynikin uimaranta tai ranta Aku Louhimiehen Levottomat -elokuvassa. Elin siinä ajatuksessa hyvin pitkään, että tarina kuvataan kaupunkimaisessa ympäristössä, mutta sitten, kun kuvaaja Jan-Niclas Janssonin ehdotuksesta kävimme katsomassa tarinaan sopivaa rantaa Härmälän leirintäalueella, asiat lokshtivat paikoilleen ja päätin, että koko tarina kuvataan leirintäaluemiljöössä.

Kuvauspaikkojen löytäminen onkin osoittautunut yhdeksi eniten aikaa vieväksi osa-alueeksi, ja siihen kannattaakin käyttää kunnolla aikaa jotta löytää juuri oikeat miljööt mihin elokuvansa sijoittaa. *(Lähde: Saara Saarela, elokuvatajun artikkelisarja http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/esituotanto/artikkelit/saarela_ajatuksia.jsp)*

Mahdollisen rakkaustarinan sijoittaminen leirintäalueympäristöön olikin myös tuotannollisesti erittäin edullinen ratkaisu, koska pystyimme tekemään koko lyhytelokuvan yhdessä paikassa, jolloin välimatkat eri kohtauksia kuvattaessa olivat vain muutamia satoja metrejä.

Aloin sovittaa käsikirjoitustani leirintäaluemiljööseen sopivaksi. Tein Riinasta leirintäalueella töissä olevan tytön, joka kohtaa Juhanin, joka on kavereidensa kanssa viettämässä viikonloppua leirintäalueella. Eero taas on pieni poika, joka etsii leirintäalueella ikäistään kaveria itselleen, ja Marja ja Ruben ovat tulleet viettämään erilaisen, romanttisen viikonlopun kahdestaan. Tämä asetelma vaikutti pitkään hyvin toimivalta, mutta mieltäni kaihersi se, miten saisin leukemiaa sairastavan Sannin

ujutettua tarinaan mukaan. Hetkeksi ajattelin ratkaista asian väkivaltaisesti siten, että Sanni vain ilmestyy katsomaan leirintäalueelle Juhania. Asiaa kuitenkin pohdittuani totesin, että idea ei kanna ollenkaan: eihän leukemiaa sairastava ihminen lähde toiselle puolella Suomea katsomaan poikaystäväänsä, jos tämä on kavereidensa kanssa viettämässä poikien viikonloppua. Hylkäsin idean siinä vaiheessa ja päätin jälleen hyvin radikaalisti ajatuksesta ujuttaa Sanni mukaan poikien viikonlopulle. Asia jäi silti vieläkin vaivaamaan itseäni.

Koko pitkän kesän pohdin alitajuisesti Sannin kohtaloa. Ajattelin myös jossakin vaiheessa jättää hänet kokonaan pois, mutta sitten kuin salama kirkkaalta taivaalta päähäni pälkähti niinkin yksinkertainen idea, että vaihtaisin Riinan ja Juhanin statusta. Tämä olisi ratkaisu miettimääni ongelmaan.

Muutin siis Juhanin leirintäalueen työntekijäksi ja Riinan matkailijaksi. Roolihahmojen statuksen muuttaminen ei käytännössä vaikuttanut mihinkään muuhun kuin siihen, että sain Sannin luontevasti mukaan. Tämä asetelma mahdollisti sen, että Sanni pystyy tulemaan luontevasti käymään poikaystävänsä luonnonläheisellä työpaikalla, koska ei kestä sairaalan valkoisia seiniä.

Juhani ja Sanni ennen Sannin sairastumista

10 Käsikirjoituksen valmistuminen

Kuka voi sanoa, milloin käsikirjoitus on valmis? Käsikirjoituksen voi aina antaa luettavaksi elokuva-alan ihmisillä, käsikirjoittajilla, ohjaajilla, leikkaajilla, tai sitten maallikoilla ja aina joku löytää jotakin korjattavaa käsikirjoituksesta. Onko käsikirjoitus siis koskaan valmis, ellei kriteeriksi oteta valmista elokuvaa. Itselläni tuli määräaika vastaan, joka määräsi käsikirjoituksen ”valmiuden”, vaikka olisin halunnut kirjoittaa vielä pitempään, hyvin paljon pitempään. Itse ajattelin monesti työn olevani valmis, kunhan saan sen ja sen kohdan kirjoitettua ajateltuun muotoon. Näin syntyi kuitenkin aina uusia näkökulmia käsikirjoitukseen ja kirjoitusprosessi venyi entisestään.

Teoriassa käsikirjoitus on valmis, kun siitä ei pysty ottamaan enää mitään pois tai siihen ei voi lisätä enää yhtään mitään, ilman että kokonaisuus kärsisi. Käytännössä käsikirjoitus on valmis viimeistään silloin kun viimeistä kohtausta kuvataan. Hätätapauksessa käsikirjoitus voidaan laittaa uusiksi vielä leikkauspöydän ääressä, jos lopputulos sitä vaatii.

(Lähde: Katri Manninen, käsikirjoittajan kolmet kasvot, TAIK, ELO 2003)

Tuotannosta vastaavat ihmiset voivat vaatia käsikirjoitukseen joitakin tiettyjä asioita, mutta muuttaako niiden lisääminen tai jonkin asian poistaminen käytännössä käsikirjoitusta. Tekstiä ne muuttavat kyllä, mutta muuttavatko ne itse tarinaa.

11 Poeettisuus vs. realismi

Kun aloin työstää Mahdollista rakkaustarinaa, tavoitteenani oli tehdä visuaalisesti kaunis elokuva, jossa ei puhuta laisinkaan, vaan kaikki informaatio tulee kuvista, joita kestää katsella. Tarinassa oli pitkään mukana kirjekuori, joka lentelee ympäri kaupunkia tuoden roolihahmot yhteen ja lopulta aiheuttaen onnettomuuden. Halusin paljon hidastettua kuvaa, leijuvia lehtiä ja näyttelijöiltä ilmeitä, jotka kertovat enemmän kuin tuhat sanaa. Tämä olisi ollut yksi tyyli kertoa tarina. Lopulta kuitenkin aloin pikkuhiljaa poistaa poeettisia elementtejä todeten, että realistisempi suunta olisi oikea. Kirjekuoren olisin halunnut säilyttää mukana, kunnes totesin, että se tuntuu jotenkin päälle liimatulta. Kun olin poistanut leijuvan kirjekuoren, jouduin poistamaan myös muutamia roolihahmoja. Enää en tarvinnut tarinassa 15-vuotiaita kertomaan tätä tarinaa. Tässä vaiheessa roolihahmojen lukumäärä vakiintui seitsemäksi: Riina, Juhani, Eero, Silja, Marja, Ruben ja Sanni.

Monesti sitä miettii, tekeekö oikean ratkaisun, kun väkivaltaisesti vaihtaa suuntaa, mutta tässä tapauksessa luulen, että tyylin vaihtaminen realistisempaan suuntaan on ollut oikea ratkaisu. Näin sain roolihahmojen taustaa ja luonnetta enemmän esiin, mikä on tärkeää tämän tyylin elokuvassa. Tietenkään en voi koskaan tietää, olisiko poeettisesta versiosta tullut festivaalihelmi, joka olisi auttanut minua urallani eteenpäin. Mutta valmista lyhytelokuvaa katsoessani voin todeta, että tarina kulkee eteenpäin, ja katsojan mielenkiinto säilyy loppuun asti.

12 Dialogi

Poeettisuuden poistamisen myötä kirjoittaminen alkoi luistaa erittäin hyvin, tosin dialogiin paneuduin liian heikosti. Kirjoitin vain kohtauksen perusidea eteenpäin keskittyen liiaksi elokuvan pieniin yksityiskohtiin ja rakenteeseen. Dialogin puutteellisuuden perustelin itselleni ja muille sanomalla, että muutan sen sitten lähempänä kuvauksia tarkemmaksi ja paremmaksi. Jälkeenpäin on helppo sanoa, että dialogiin olisi pitänyt uhrata enemmän aikaa. Selkeimmin virhearvioni näkyy kohtauksessa missä Juhani ja Riina istuvat kahdestaan rannalla ja Juhani päämääränä on saada seksiä. Päädyin ratkaisuun, jossa annoin näyttelijöille suuren vapauden puhua mitä sylki suuhun tuo, kunhan kirjoittamani informaatio tulee ilmi. Tässä suhteessa tein virhearvion ja näyttelijäsuorituksista tuli osittain väkinäisiä (huonosti ohjattua), minkä huomasin vasta leikkauspöydässä. Syyn tajusin heti. Näyttelijä sanoi epäluontevasti asioita, joilla ei ollut käytännössä mitään syvempää merkitystä: niin sanottua alatekstiä, enkä myöskään ollut kirjoittanut näyttelijöille tarpeeksi mielenkiintoista toimintaa eli tässä tapauksessa penkillä kahdestaan istuvat rakastavaiset eivät ole mielenkiintoisia. Andres Vacklin kirjoittaa dialogista seuraavasti teoksessa Elokuvan runousoppia, käsikirjoittamisen syväntävät tiedot:

Harvoin on ihan sama mitä henkilöt puhuvat. Dialogilla on aina jokin funktio, mutta elokuvan henkilöt voivat puhua vapaammin näennäisesti järjettömistä asioista, kunhan toiminta on valittu oikein ja se on mielenkiintoista. Kun kohtauksen tilanne puhuttelee katsojaa, hahmot voivat puhutella toisiaan. (*Lähde: Andres Vaclin, Elokuvan runousoppia, käsikirjoittamisen syväntävät tiedot, Otava 2007*)

Ratkaisu, mikä olisi voinut tehdä kohtauksesta mielenkiintoisemman on se, että olisinkin paljastanut katsojalle Juhani seurustelun leukemiaa sairastavan Sannin kanssa ennen tätä kohtausta (nyt paljastus tapahtuu vasta elokuvan loppupuolella). Siinä tapauksessa katsoja olisi odottanut mitä pettäjä tekee ja sanoo jolloin kohtauksta olisi tullut mielenkiintoisempi. Huolimattomuuteni ja kokemattomuuteni dialogin kirjoittajan ei sinänsä vaikuttanut lopulta kuin tähän yhteen edellä mainitsemaani kohtaukseen, josta jouduinkin lopulta karsimaan lähes kaiken dialogin pois, jotta sain siitä edes hieman siedettävämmän.

Mutta onneksi lopputyöni ansiosta vihdoinkin ja viimein tajusin sen pointin, että näytää älä kerro, ellei ole mielenkiintoista toimintaa. Itseäni viehättää pitkä, älykäs dialogi jossa on sisältöä ja ajateltavaa. Dialogin kirjoittaminen onkin asia, joka itseäni kiinnostaa hyvin paljon. Olen hieman pettynyt siihen, että tähän aiheeseen en ole saanut opetusta juuri ollenkaan. Mutta ehkä dialogia ei sinänsä voikaan opiskella muuten kuin kirjoittamalla paljon. Ja tietenkin kuuntelemalla ja kokeilemalla.

13 Mahdollinen rakkaustarina

Mahdollinen rakkaustarina on kertomus rakkaudesta. Jollekin se on rakkautta rahaan, jota pitää saada hinnalla millä hyvänsä. Toiselle se on tunne rakkauden mahdollisuudesta eli syvästä ihastumisesta. Yksi taas haluaa vain fyysistä rakkautta, ja toinen haluaa toiselle pysyvämpää rakkautta, koska ei itse pysty siihen enää pitkään. Joku haluaa kokea vielä rakkauden tunteen, jota joskus vuosia sitten tunsi. Joku etsii ystävyyttä, josta ehkä alkaisi mahdollinen rakkaustarina

Kun katson valmista elokuvaa, voin sanoa, että toisaalta olen tyytyväinen ja toisaalta hieman pettynyt. Parasta tässä projektissa on ollut se, että se on kasvattanut kärsivällisyyttäni. Se on lisäksi näyttänyt minulle, mitä haluan tulevaisuudessa tehdä.

Olen kehittynyt projektin edetessä monin eri tavoin. Kirjoittajana minusta on tullut itsevarmempi ja kirjoittamisen teoriapohjani on kehittynyt, jolloin uskallan ottaa enemmän riskejä. Pidän kuitenkin edelleen mielessäni sen, että en vielä ole ammattilainen. Olen kehittynyt leikkausvaiheessa ohjaajana näkemään selkeämmin sen oleellisen. Äänisuunnittelijan kanssa työskennellessä ensimmäistä kertaa rohkenin luottaa täysin tämän ammattitaitoon. Lisäksi olen oppinut tuottamisesta paljon tämän projektin valmistuessa ja vaikka välillä on tuntunut kuin turpaan ottaneelta, niin se on saanut nahkanani parkkiintumaan, jonka ansiosta uskallan luottaa enemmän omaan näkemykseeni ja sanoa sen ilmi. Seuraavassa puran ongelmakohtia tuotannosta.

Mahdollisessa rakkaustarinassa on ollut paljon ongelmia. Aluksi taistelin käsikirjoituksen kanssa, ja sen jälkeen tuotanto ei tahtonut edetä toivomallani tavalla. Kuvaukset sujuivat onneksi leppoisasti ja itselleni oli vaikuttava, mutta kuitenkin rajoittava kokemus ohjata lapsinäyttelijöitä. Lisäksi puhtaan draaman tekeminen oli minulle myös uusi kokemus. Leikkausvaiheessa olin välillä alamaissa, koska kuvattu materiaali ei aina vastannut sitä mielessäni ollutta ”minielokuvaa”. Jossakin vaiheessa huomasin jääneeni lähes yksin teknisesti osittain vialliseksi osoittautuneen kuvamateriaalin kanssa, jota tuotannossa mukana olleet ihmiset tuntuivat karttelevan. Kuvattu materiaali oli osin teknisesti virheellinen: osa kuvista ei kestä valkokangastoistoa eikä Full HD -teräväpiirtotelevisiota. Asialle ei yrityksistä huolimatta onnistuttu löytämään ratkaisua. Asia kaihertaa mieltäni, vaikka tekniset rajoitukset olenkin hyväksynyt. Mutta tässäkin tapauksessa voin onneksi todeta, että kukaan maallikkokatsoja ei ole huomannut virhettä.

Onneksi leikkaus alkoi lopulta sujua, ja punainen lanka löytyi alun ongelmista huolimatta. Mahdollisesta rakkaustarinasta tuli pääosiltaan toimiva lyhytelokuva.

Mahdollinen rakkaustarina on ollut prosessina mielenkiintoinen ja opettava, joskin välillä tuskainen. Lyhytelokuvasta tuli, ei täydellinen, mutta paras mahdollinen, mihin resurssit huomioon ottaen pystyimme.

Lähteet

Aaltonen, Jouko. 1993. *Käsikirjoittajan työkalupakki.* Helsinki: Painatuskeskus

Karppelin, Manu. 2007 *Ajatelmaa lyhytelokuvan onnistumiseksi* (Seminaarityö).
Tampere: TAMK taide ja viestintä)

Leino, Tomi. 2003. *Sanoista eläviä kuvia.* Helsinki: OTAVA)

Manninen, Katri. 2005. *Käsikirjoittajan kolmet kasvot* (Teoreettinen lopputyö).
Helsinki: TAIK, ELO)

Saarela, Saara, *Elokuvatajuna artikkelisarja.* Ajatuksia ennakkovalmistelun tärkeydestä ja osuudesta fiktioelokuvan ja televisiodraaman tuotannossa ohjaajan silmin katsottuna.
[http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/esituotanto/artikkelit/saarela_ajatuksia.jsp]
(luettu 17.9.2007)

Andres Vaclin, Janne Rosenvall, Are Nikkinen. 2007 Elokuvan runousoppia,
Käsikirjoittamisen syventävät tiedot, Helsinki: LIKE

[<http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/lavastus/miljoo.jsp>] (Luettu 17.9.2007)

[<http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/kasikirjoitus/treatment.jsp>] (Luettu 17.9.2007)

[<http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/kasikirjoitus/synopsis.jsp>] (Luettu 17.9.2007)

[<http://elokuvantaju.uiah.fi/oppimateriaali/kasikirjoitus/kasikirjoitus.jsp>] (Luettu 17.9.2007)

[<http://fi.wikipedia.org/wiki/Auervaara>] (Luettu 17.9.2007)

[<http://fi.wikipedia.org/wiki/Melatonini>] (Luettu 17.9.2007)

Liitteet

Liite 1: Mahdollinen rakkaustarina- käsikirjoitus versio 1. Silloin vielä nimellä Ota kiinni jos saat.

Liite 2: Mahdollinen rakkaustarina- käsikirjoitus versio 36

Liite 3: Lisää kirjoittajan varhaisimpia töitä

Liite 1

Ota kiinni jos saat

(työnimi)

Lyhytelokuvan käsikirjoitus

Manu Karppelin

12.3.2006

versio 1

1.EXT.

Silmälasipäinen Heikki (10) juoksee kaupan pihassa pallon perässä. Pallo vierii ja pysähtyy auton renkaaseen. Tyttö Silja (10), jolla on punainen rusetti katsoo Heikkiä auton avonaisesta takaikkunasta. Heikki nostaa pallon maasta ja Siljan ja Heikin katseet kohtaavat. Aluksi tutkien ja sitten kumpikin alkavat hymyillä. Poika kaivaa taskustaan irtokarkki pussin ja tarjoaa karkkia tytölle. Tyttö ojentaa kätensä mutta sitten auto lähtee liikkeelle ja poika jää katsomaan poistuvan auton perävaloja.

2. EXT

Silja (15)- pompottelee palloa futiskentällä. Siljan vieressä on muita tyttöjä ja he syöttelevät palloa toisilleen. Silmälasipäinen poika tekee kalkkiviivoja kentän laidalla. Tytön ja pojan katseet kohtaavat. Hymyä. Poika lähestyy tyttöä. He vilkuilevat toisiaan. Herkkää hymyä. Sitten yhtäkkiä takana oleva vaaleahiuksinen tyttö potkaisee pallon pojan kottikärryä päin ja kärry kaatuu ja kalkit leviävät nurmikolle. Tyttö porukka nauraa ja tulevat kiskomaan Siljan mukaansa. Tyttö katsoo maassa polvillaan olevaa Heikkiä joka kerää kottikärryynsä kalkkeja nurmelta. Heikki katsoo takaisin. Tyttöporukka poistuu.

3. EXT

25-vuotias Heikki on rannalla ja pelaa kavereidensa kanssa lentopalloa. Silja ja pari muuta ystävää tulevat rannalle pyörillä ja asettautuvat lentopallo kentän viereen. Heikin ystävä menee juttelemaan tytöille jotain ja huikkaa sitten Heikin ja toisen kaverin heidän luokseen.

4.EXT.

Iltä ja nuotio. Heillä on hauskaa. Heikki juttelee Siljalle ja laittaa kädellään tämän hiussuortuvaa paremmin. Heikki ja Silja suutelevat.

Silja kirjoittaa numeron Heikin käteen. Tyttöjen tulee aika lähtee. Pojat katsovat, kun tytöt lähtevät pyörillään. Heikki juoksee juhlien ja huutaen järveen. Heikki tulee järvestä ja hymyilee. Heikki katsoo kättään ja Numero on sotkeentunut kädessä.

5. INT

Silja odottaa puhelua.

6.EXT

Heikki pyörii kaupungilla polkupyörällään ympärilleen katsoen.

7. EXT.

Heikki käy myös rannalla ja kysyy tyttöä.

8. INT

Silja odottaa puhelua. Mutta nousee sitten.

9. EXT

Heikki (35) ja nainen (35) kävelevät lastenvaunujen kanssa kävelykadulla. Vastaaan tulee Silja (35) miehen (40) käsikynkässä. Heikki ja Silja katsovat toisiaan. Jatkavat matkaansa.

10. EXT

Silja (55) Heikki (55) kohtaavat Heikki pysäyttää Siljan ja he tunnistavat toisensa. Heikki pyytää Siljaa kahville. Juttelevat kahvilla ja ovat onnellisen oloisia. Silja ottaa Heikkiä kädestä kiinni. Tulee aika lähteä. Halaavat ja antavat poskisuudelmat toisilleen. Heikki antaa käynti kortin Siljalle ja kirjoittaa sinne taakse vielä jotain. Heikki lähtee kävelemään Silja katsoo perään. Heikki poistuu ovesta pihalle. Siljakin ottaa tavaransa ja lähtee, mutta toiseen suuntaan.

11. EXT

Heikki istuu toimistossa tekemässä paperitöitä. Heikki juo vettä. Ja pyyhkii otsaansa. Heikki laittaa kätensä sydämelleen ja Heikki valahtaa pöydälle. Heikki saa sydämin ja kuolee.

12. EXT

Silja katselee käyntikorttia kotonaan ja miettii. Silja nostaa puhelimen ja näppäilee numeron.

Lopputekstien jälkeen. Ehkä.

13. EXT.

Heikki 25 polkee pyörällään ja ajaa porttikongin ohi. Heikki laittaa jarrut pohjaan. Ja näkee Siljan kävelevän sisäpihalta porttikongia kohti. Heikki jää odottamaan. Silja nostaa katseensa ja huomaa Heikin. Heikki hymyilee. Silja hymyilee

Loppu

Liite 2

Mahdollinen rakkaustarina

-camping love

Lyhytelokuvan käsikirjoitus

1.9.2006

versio 36

Manu Karppelin

Lentokonetehtaantie 4 B 15

33900 TAMPERE

p. 044-5232430

mkarppelin@gmail.com

manu.karppelin@cult2.tpu.fi

1. INT. Auto. Leirintäalueen sisääntuloportti. Kesä. Aamupäivä. POV

Näemme isän ja äidin (35&35) istuvan auton etupenkeillä. Isä ajaa auton sisään leirintäalueen portista ja pysähtyy vastaanottotiskin eteen. Kummatkin nousevat autosta ulos. Katsomme oikealle ja näemme EERON (10) joka pompottelee kädellään palloa maahan ja toisessa kädessä hänellä on karkkipussi.

2.EXT. Leirintäalueen sisääntuloportti. Kesä. aamupäivä

EERO jauhaa suussaan karkkia. EERON pompottelu kiihtyy ja sitten pallo pomppaa maasta harhaan ja vierii auton alle. EERO lähtee pallon perään ja kyykistyy ottamaan sen auton alta

3. INT. Auto. Leirintäalueen sisääntuloportti. Kesä. Aamupäivä. POV

Katsomme EEROA auton avonaisesta sivuikkunasta. EERO saa pallon poimittua käteensä ja katsoo suoraan kohti. Aluksi tutkien ja sitten hän alkaa hymyillä. EERO tarjoaa karkkipussista karkkia. Näemme käden joka ojentuu ottamaan mutta sitten auton ovet lämähvät kiinni ja auto lähtee liikkeelle ja käännymme katsomaan kaikkonevaa EEROA joka jää karkkipussi ojossa katsomaan kohti. Näemme että EERO lähtee juoksemaan perään.

4. EXT. Leirintäalueen uimaranta. Kesä. alkuilta

RIINA (23) on rannalla ja pelaa kavereidensa kanssa mölkkyä. RIINAN ystävä heittää ja juoksee sitten hakemaan mölkyn takaisin. RIINA ottaa siiderin mölkky laatikosta ja avaa sen. RIINAN ystävä tuo mölyn takaisin ja ojentaa sen RIINALLE. RIINA heittää. Mölkky lentää aivan liian kauaksi ja suoraan järjestyksenvalvojan jalkaan. Järjestyksenvalvoja JUHANI (23) poimii mölkyn käteensä ja katsoo kaveriaan. RIINA tulee JUHANIN luokse. JUHANI heittelee mölkkyä kädeltä toiselle ja katsoo RIINAA hymyillen.

RIINA: hei anteeks kamalasti!

JUHANI: Ei mitään.

RIINA: Susta ei tainnutkaan saada pisteitä.

JUHANI heittää mölkyn RIINALLE. Kummatkin hymyilevät. JUHANI ojentaa kätensä.

JUHANI (Cont`d): Juhani.----- 13 pisteen arvoinen.

RIINA ojentaa kätensä.

RIINA: Riina.

(R:n ystävä (o.s): Hei! Muija tipahti!)

JUHANI ja RIINA katsovat toisiaan ja hymyilevät.

RIINA: Haluisit sä tulla pelaan?

Juhani katsoo kaveriaan kysyvästi.

5. EXT. Leirintäalue. Kesä. Alkuilta

MARJA (55) RUBEN (35) kävelevät pyyhkeet olalla leirintäalueen läpi. Leirintäalueen mökkien terasseilla on muutamia ihmisiä joista osa paistaa pallogrillillä makkaraa ja osa rentoutuu. Joku pudistaa liinavaatteitaan. MARJA ja RUBEN kävelevät hymyillen ja naureskellen kohti rantaan vievää polkua.

6. EXT. Leirintäalueen uimaranta. Kesä. alkuilta

RUBEN ja MARJA tulevat rannalle ja kävelevät aivan vesirajaan. RUBEN haluaa MARJAA takaapäin.

MARJA: Mä en muistanutkaan millaista leirielämä voi olla. Ihanaa!!!

Katsovat rantagrillille päin, missä porukka istuu grillin ääressä. Kaksi hahmoa lähtevät muista hieman erilleen.

RUBEN: Kun on sen oikean kanssa niin mikä tahansa paikka on täydellinen.

RUBEN ja MARJA astuvat uimarannalle. RUBEN venyttelee hiukan ja ojentaa kätensä MARJALLE. RUBEN ottaa MARJAN ”tango asentoon”..

MARJA: Ruben, sä oot ihan hassu.

RUBEN: Hassu vai? Mä olen vain---

RUBEN taivuttaa MARJAA äkisti ja kohta he tanssivat viettelevästi tangoa ja RUBEN taivuttaa lopussa MARJAA. MARJA nousee taivutuksesta ja katsoo RUBENIA hymyillen (hieman alahuultaan purren)

MARJA: Tiesitkö, mä en uskonut että mä voisin enää koskaan tuntea näin.

Pariskunta katsoo toisiaan silmiin hymyillen. Mutta sitten RUBENIN hymy häviää ja hän kääntää katseensa maahan. MARJA nostaa kädellään RUBENIN katseen ylös.

MARJA: No?

RUBEN: Ei, ei tässä mitään.

MARJA: Rakas, asioilla on tapana järjestyä. Tavalla tai toisella. Mä lupaan sen.

MARJA iskee silmää RUBENILLE ja antaa tälle suudelman.

7.EXT. Leirintäalueen uimaranta. Rantagrilli. Kesä. Alkuilta

Tyttöporukka ja Juhanin työkaveri on grillin ääressä ja paistavat makkaraa. Porukka pitää hauskaa ja juopottelevat.

JUHANI ja RIINA istuvat vierekkäin toisista hieman erillään ja katselevat kavereitaan ja välillä taas toisiaan vilkaisten. RIINALLA on bilekuteet päällään ja kädessään musta miesten lompakko jota hän pyörittelee kädessään.

JUHANI: Aika kova meno näköjään kavereillas.

RIINA: Joo---Noilla menee aina vähän liian lujaa.

Riina ja Juhani katsovat välillä järvelle päin ja välillä toisiaan vilkuillen silmiin.

RIINA: Niin---Meillä on jokavuotinen perinne tulla tänne juhlistaan kesän loppumista.

JUHANI: Mä taas niin odotan, että tää leirintäalue menee kiinni. Aivan tuskanen työpaikka. *Paitsi tänään.*

JUHANI koskettaa sormellaan RIINAN polvea. RIINA alkaa hymyillä itsekseen tutkiessaan lompakkoa. RIINALLA on pullo kädessään ja hän ottaa siitä huikan ja tarjoaa sitten JUHANILLE. JUHANI ravistaa päätään.

RIINA kaivaa lompakosta valokuvan, missä JUHANI on samanikäisen tytön kanssa. Kuvassa kummatkin hymyilevät. RIINA nostaa kuvan ja näyttää sitä JUHANILLE ja nostaa kysyvästi kulmiaan.

JUHANI: Ja se on sit mun Siskoni----

RIINA katsoo kuvaa tarkemmin.

RIINA: Aika läheiset välit teillä näköjään. Onkos se iso vai pikkusisko?

Yhtäkkiä joku heittää kävyllä pariskuntaa. JUHANI ja RIINA katsovat taakseen. JUHANI nousee hiukan ja vaihtaa asentoaan.

JUHANI: HEI! Vähä rajaa!

RIINAN ystävä virnuilee JUHANILLE ja esittää anteeksipyytäväistä. JUHANI kääntyy sitten takaisin RIINAA kohti. RIINA ei käännäkään päätään vaan heidän kasvonsa jäävät aivan lähekkäin. JUHANI laittaa kädellään RIINAN hiussuortuvaa paremmin.

RIINA: Onneks mä osuin sua tolla mölkyllä.

RIINA näyttää JUHANILLE hymyillen kieltä. JUHANI katsoo totisena Riinaa hetken ja suutelee sitten tätä. Suudelman jälkeen RIINA jättää kätensä, kämmenselällä silittäen, JUHANIN poskelle ja hengittää katkonaisesti aivan kuin happi olisi loppumassa.

Ympäröivä maailma alkaa pyöriä JUHANIN ja RIINAN ympärillä. JUHANI ja RIINA suutelevat toisiaan sitten kaulalle ja suukottelevat tätä hellästi kaulalle ja niskaan, poskille suulle. Huulet koskettelevat toisiaan. JUHANIN käsi hakeutuu RIINAN paidan alle, mutta Riina ottaa käden hellästi pois ja suutelee JUHANIN kättä.

RIINA(kuiskaten): Ei täällä-----

Ympäristö tasaantuu yhtäkkiä kun Riinan YSTÄVÄ rykäisee pariskunnan takana. Kumpikin kääntää päätään nopeasti ja RIINAN ystävä osoittaa hymyillen rannekelloaan. RIINA katsoo omaa kelloaan. RIINA kurtistaa hymyillen kulmiaan JUHANILLE.

RIINA: Mun pitää varmaan lähtee kun tytöt on koko kesän oottanut tätä iltaa....

RIINA nousee ja kaivaa käsilaukkuaan. JUHANI jää istumaan maahan ja katsoo järvelle. RIINA kumartuu ja kuiskaa tälle korvaan jotain ja antaa paperilapun JUHANILLE ja suudelman poskelle.

JUHANI: Tietysti.

RIINA juoksee taustalla ystäviensä luo ja he lähtevät taustalla. JUHANI katsoo vieläkin järvelle ja nousee sitten ja tulee grillin luo jossa ei ole enää ketään muuta kuin Juhanin työkaveri, ainoastaan avattuja pulloja. JUHANI katsoo paperilappua ja heittää puhelinnumeron grillituleen. Juhani menee istumaan työkaverinsa luo ja työkaveri ojentaa viinipulloa juhanille. JUHANIN ottaa siitä huikan. Puhelinnumero palaa hiilloksessa.

TYÖKAVERI (o.s): Ei tainnu irrota tällä kertaa.

8. EXT. Leirintäalue. Vuokra mökin terassi. Päivä.

MARJA ja RUBEN ovat grillaamassa. RUBEN on ”puikoissa”. MARJA istuu ja juo valkoviiniä ja loikoilee auringonottotuolissa.

RUBEN: Ja kohta ois taas. Vieläkö menee?

MARJA siristää silmiään ja hymyilee.

MARJA: Syö sä vaan. Mä keskityn tässä erään upeen nuoren miehen katseluun.

RUBEN katsoo ympärilleen, muka etsien jotain ja sitten tulee antamaan MARJALLE suudelman. MARJA ojentaa RUBENILLE käden.

MARJA: Autas mut tästä ylös. Mun täytyy käydä sisällä.

RUBEN auttaa MARJAN ylös.

MARJA: Älä karkaa minnekään.

MARJA antaa lentosuukon. RUBEN katsoo hymyillen kun MARJA menee sisään. Mökin ohi kävelee parikymppinen tyttö kireässä topissa. RUBEN katsoo tytön perään.

MARJA o.s(mökin sisältä).: Hei, Muistako mitä mä sanoin siitä----

RUBEN kääntää äkkiä katseensa kohti mökkiä. MARJA tulee sisältä terassille.

MARJA (cont'd)---, että kyllä asiat tuppaaavat selviämään.

RUBEN: niin?

MARJA tulee RUBENIN eteen.

MARJA: laita silmäs kiinni.

RUBEN: Hei, mitä sä ny...

MARJA: Laita nyt vaan.

RUBEN sulkee silmänsä.

MARJA: Saa avata.

MARJA pitää kädessään shekkiä hymyillen. RUBEN kurtistaa kulmiaan. Ja kääntelee päätään

RUBEN: Ei...En mä halua.

MARJA: Älä oo jäärä. Tää on mulle tärkeetä. Sä tiedät kyllä miksi. Hei----
Hoidetaan ny vaan sun äitisi kuntoon---- Ehkä se niillä lääkkeillä alkais taas
muistaa sut. Sovitaan vaikka, että tää on laina. Sä tiedät, että mä teen tän.

RUBEN laittaa sormen MARJAN suun eteen. Ottaa shekin ja suutelee MARJAA.

RUBEN: Hitto sun kanssa.

MARJA: Se on avoin. Käytetään niin paljon kuin on tarpeen.

RUBEN halaa MARJAA. MARJA painaa päänsä RUBENIN rinnalle. MARJA alkaa haukotella. RUBEN katsoo MARJAA hymyillen.

9. EXT. Leirintäalue. Tie/Minigolf kenttä. Kesä. Päivä

RIINA ajaa autollaan leirintäalueella. Hän ajaa autonsa minigolfkentän viereen, nousee autostaan ja katselee ympärilleen. Puhelin soi ja RIINA vastaa nopeasti.

RIINA: Riina!---- Ai moi Muru.

RIINAN ilme muuttuu ja hartiat lysähtävät hieman kasaan. Hän kävelee autonsa vieressä

RIINA: (Cont`d) Mä lähdin katsoon Juhania kun sillä on töitä tänään.-----No se eilinen työntekijä tietysti...

RIINA hymähtää

RIINA: Ei oo näkynyt, eikä soittanut.-----Joo, mä tuun vaikka heti. -----Oliko muuten villiä yö seuraa? hehhe---- -----okei, hei mä soitan sit--moikka.

RIINA sulkee kännykkänsä, kävelee takaisin autonsa luo. RIINA rypistää kulmiaan hieman ja katselee edelleen ympärilleen. *RIINA näkee EERON kauempana tiellä*

pompottelemassa palloa. Riina katsoo vielä taaksepäin ja siristää silmiään ja alkaa hymyillä.

10. EXT. Leirintäalue. Vuokra mökin terassi. Päivä.

MARJA ja RUBEN nukkuvat aurinkotuolissaan käsi kädessä. RUBENILLAKIN on silmät kiinni. RUBEN avaa silmänsä ja katsoo sivusilmällään syvään nukkuvaa MARJAA. Sitten RUBEN näkee edessään EERON joka pompottelee palloa . RUBEN laittaa hymyillen sormensa suun eteen merkiksi olla hiljaa. EERO ottaa pallon käteensä, katsoo Rubenia otsa kurtussa ja lähtee juoksemaan.

11. EXT. Leirintäalue. Telttakylän ja mökkikylän välinen tie. päivä

JUHANI ja SISKO tulevat tietä pitkin. Juhani työntää Siskoa pyörätuolilla.

JUHANI: Kiva, että tulit

SISKO: Alko niin tympii sen huoneen valkoset seinät.

JUHANI: Jaksat sä?

SISKO: No tietty.

RIINA (o.s.): JUHANI!!!

JUHANI pysäyttää heidät ja kumpikin katsovat kaukana huiskuttavaa RIINAA joka seisoo auton oviaukossa.

SISKO:.. Tunnet sä ton tytön?.

JUHANI: En mä sitä kyllä tunne. Mitä nyt siideriä myynyt sille kioskista

SISKO: Aika nätti tyttö

JUHANI: Eiks me olla tää asia jo moneen kertaan puhuttu?

JUHANI tulee SISKON eteen ja nostaa tämän leukaa hieman ja antaa tälle suudelman jonka jälkeen he halaavat toisiaan.

SISKO: Ei se mua haittais.

RIINA laskee kätensä. Juhanin ja Riinan katseet kohtaavat.

JUHANI: Sisko---- *sua* mä rakastan.

RIINA hän kääntää selkänsä JUHANILLE ja SISKOLLE.

12. EXT. Leirintäalue. Vuokra mökin terassi. Päivä.

MARJA avaa silmänsä ja katsoo vierelleen ja sitten ympärilleen. Mökin ovi on auki.

MARJA nousee.

13. EXT. Leirintä alue. Tie/Minigolf kenttä. Kesä.Päivä..

RIINA istuu autossaan. Hänen silmänsä ovat itkuiset. RIINA käynnistää auton.

RIINA: vitun idiootti.

RIINA lähtee kaasuttaen liikkeelle.

14. INT/EXT. Leirintä alue. Puhelinkoppi/ Sisääntulo portti ->. Kesä.Päivä.

Ruben on puhelin kopissa ja katselee ympärilleen. Ruben valitsee numeron, pistää puhelimen nojaamaan korvan ja olkapään varaan, ottaa sormuksen sormestaan ja sulkee sen nyrkkiinsä. Ruben katsoo taakseen ja näkee Eeron pompottelemassa palloa kopin puhelinkopin ulkopuolella. Ruben kääntää katseensa takaisin.

RUBEN: No niin----Käyhän shekki?

Kuuluu auton kaasutuksen ääni ja Ruben katsoo vasemmalle ja näkee auton tulevan tietä pitkin lujaa. Ruben katsoo palloa pompottelevaa Eeroa ja jälleen lähestyvää autoa. Ruben tiputtaa puhelimen kädestään ja syöksyy puhelinkopista pihalle ja tönäisee Eeron auton edestä pois. Ruben kääntää katseensa lähestyvään autoon. Pimeys. Kuulemme tömäyksen ja jarrutusäänen.

15. EXT. Leirintä alue. Sisääntulo portti. Kesä Päivä

”Välähdyksiä”

15 a puhelinkopin luuri roikkuu ja heiluu. Taustalla ihmisiä.

15 b RIINA puristaa käsillään rattia.

15 c EERO on polvillaan maassa ja kääntää katseensa onnettomuuteen päin.

16. EXT. Leirintä alue. Sisääntulo portille vievä tie. Kesä. Päivä.

MARJA kävelee ympärilleen katsellen. Sitten hän katsoo eteenpäin ja pysähtyy. Hänen kätensä lennähtää suulleen ja MARJA lähtee juoksemaan.

17. EXT. Leirintä alue. Sisääntulo portti. Kesä. Päivä.

RUBEN makaa maassa ja hänen silmänsä katsovat ympäriinsä. MARJA kumartuu RUBENIN luo. RUBEN katsoo MARJAA.

RUBEN: Mun jalat ei liiku. Miks mä en tunne mitään.

MARJA (*hyssytellen*): Rakas, Ei mitään hätää Mä en mene minnekään.. Hys hys. Mä pysyn sun luonasi aina. Ihan rauhassa vaan.

Maassa, RUBENIN käden vieressä on sormus sekä shekki. RUBEN havittelee kädellään shekkiä. MARJA näkee RUBENIN sormuksen maassa ja poimii ja pistää sen takaisin RUBENIN nimettömään. Ihmisiä kerääntyvät onnettomuuspaikan ympärille.

18. EXT. Leirintä alue. Sisääntulo portti. Kesä. Päivä.

EERO seisoo pallo kädessään ja katsoo ihmisiä jotka ovat kerääntyneet ympyrä muodostelmaan. Kaukana kuuluu lähestyvä ambulanssi.

EERON olkapäähän koputetaan sormella. Poika katsoo vierelleen ja näkee SILJAN, jolla on irtokarkkipussi kädessään. SILJA katsoo EEROA hymyillen. EERO katsoo SILJAA. Tyttö ojentaa karkkipussia EEROLLE. Poika katsoo SILJAA ja ojentaa kätensä ottaakseen karkin pussista, mutta vetääkin kätensä pois. Hymy katoaa SILJAN kasvoilta. SILJA ja EERO katsovat toisiaan. Sitten EERO kääntyy kannoillaan ja poistuu. SILJA jää katsomaan EERON perään.

LOPPU

Liite 3

Lisää kirjoittajan varhaisimpia töitä

Karhusatu

Miso ja Suvi tapaa karhun.

Lähdetään maailmalle sanoi Miso. Eikä lähdetä, jos tulee vastaan se karhu kuningas. Minä suojaan sinua sanoi Miso koska minä otan ritsan mukaan. Ei ritsa auta jos ei ole kiviä. Tollo minähän otan kiviä mukaan. No hyvä on sitten. Ja niin lähti Miso ja Suvi maailmalle. Mennään oiko polkua. Eikä mennä koska siellä asuu se karhu. Mullahan, on ritsa ja kiviä sanoi Miso, ja niin he menivät. Ja karhu kuningas tuli vastaan. Hän sanoi, ei tänne saa tulla. mä syön muuten teidät suuhuni minä olen jo syönyt paljon ihmisiä ja tulen syömäänkin niitä, ja nappasi Suvin, mutta sitä, ei Miso sallinut, ja ampui häntä pari kertaa isoilla kivillä otsaan, ja karhu kuoli, ja niin Miso ja Suvi rupesivat pusimaan ja jatkamaan matkaa ja he elivät onnellisena elämänsä loppuun saakka.

Meidän koulu

Meidän koulu on niin ruma, että siellä haisee. Se on kaatopaikka koska se on kaatopaikalla. Opettajat ovat siellä tylsiä koska ne antaa läksyjä. Nyt se koulu palaa. Opettajat sammuttaa sitä hikihatussa. Nyt siihen kasataan roskaa, haisevaa roskaa. Meidän luokan opettaja on kaatopaikan johtaja. Minä olen 4B:luokalla. Meillä ei ole liikunta tunteja. Mutta sitä vastoin käsityötunteja. Me askarrellaan roskista. Meillä on vapaa ehtoisia tunteja. Siitä se Nokian roska-aste on kiva. Matematiikan tunneilla lasketaan roskia.

Ritari laiska

Olipa kerran sata vuotta sitten oli ritarilinna siellä oli kaikki muut ritarit kunnon ritareita mutta yksi ritari laiska on niin laiska että hän ei viitsinyt hakea edes miekkaansa kerran

kun Hollywoodin hullut hyökkäsivät niin se vaan tappoi vain yhden ihmisen ja meni sitten syömään kerran kun tuntematon mies ja se sanoi tule mukaani niin, teen sinusta viisaan ja rohkean hah tuostako muka viisas no mene sitten sinusta on ollutkin vain harmia moi

Ruutu-ukko

Olin uudenvuoden aatto iltana ulkona. Kun näin olennon se tuli lähemmäksi ja lähemmäksi ja lopuksi se sanoi. Minä olen Ruutu.ukko. Jaa minä olen Ville. Oletko sinä avaruudesta. Olen. Minä olen tuosta isosta talosta. Aiai kuinka pieni. Meillä Urstuksella on paljon isompia. Monenko vanha sinä olet 3000 v. Miksi sinä olet niin vanha. Meillä avaruudessa on yhdessä päivässä yksi syntymäpäivä. Meillä saa myös aina mitä vaan. Minun pitää nyt lähteä annan ensinsinulle toivomus liinan oi kiitos. No hei sitten heihei.

Tyhmä noitaakka Piia

Elipä kerran noita-akka nimeltä piia. Se oli niin Tyhmä että se ei tienyt että mikä on kynä ja mitä sillä tehdään. kerrankun noita oli kävelemässä niin se haistoi palaneen käryä. Se lähti juoksemaan niinkuin jaloistaan pääsi. Kun se tuli koti ovelle niin se juoksi heti laboratorioon ja kahvipannun luo. Kun se oli katsonut ettei mikään palanut niin alkoi taas haista ja noita savun keskeltä erotti hahmon. Se oli pieni vain noidan polvien korkunen. noita huusi niinkuin suustaan lähti ja kysyi kuka sinä olet. Minä olen Jogi. Ai Joki. ei kun Jogi Ai Jogi. niin Joki Gusthavsovnkaarle. Sepä ihmeellinen nimi. niin, Tyhmä nimi. Eikä ole, on, ei on ei. Vaikka se ei ole. Mistä maasta sinä olet. Taikureiden maasta osaavatko he kaikki taikoa osaavat. Opetä minut vaikka. Ensin niin... käsi tälläin... Ja nyt sinä osaat taikoa niin osaan ja kiitos. Ja hei hei ja tule uudestaan kyllä hei sitten ja tule meillä silloin käymään kyllä.

Urpo ja Turpo

Kerran Urpo meni hakemaan Turpoa. Niin se kuuli äänen, ja Urpo meni katsomaan niin Urpo näki että Turpo varasti kaupan. Ja uhkasi neitiä puukolla. Heti kun Turpovaras oli mennyt niin Urpo meni katsomaan ja kysyi. mitä Turpo teki täällä s-se sa sanoi, tulen huomenna tappamaan meidät. Vai niin sanoi Urpo. Mie ilmoitan jepareille. Hyvä kassa neiti sanoi että tulee suojelemaan meitä kyllä ilmoitan. Huh sanoi vielä kassaneiti. Ja hetken perästä poliisipäällikkö paavali ja muut poliisit. Mitä tapahtui se Turpo Mäkinen ryösti kaupan oletteko olleet kauankin ystäviä vielä kysyt koko elämän Urpo sanoi lähden etsimään turpoa kului päivä ja sitten päällikkö löysi varkaan ja Turpo viimeisen kerran näki Urpon meinaa Turpo ammuttaisiin Yrjölän ampumamiehet ammuttavat Turpon heihei Turpo heihei Urpo ja Turpo vietiin pois ja urpo ajatteli Turpoa huusikohan Turpo kunse ammuttiin.